PROVINCIAL LIBRARY

ПРОЛЄТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

Адреса: Cor. Pritchard Ave. and McGregor Winnipeg, Man., Canada.

The Prowincial Library City

UKRAINIAN LABOR NEWS

три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday

Address: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

РІК X. Ч. 56 (1109). ВІВТОРОК, 15. ТРАВНЯ 1928. WINNIPEG, MAN. TUESDAY, MAY 15th, 1928. No. 56 (1109). VOL. X.

ЯПОНЦІ ПРОГНАЛИ З ТСІНАНУ КИТАЙСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ.

Японські полеві батерії бомбардували китайську частину міста і вбили багато цивільного населення.

ШАНГАЙ, 12-го травня. — Японське військо прогнало останніх китайських націоналістичних жовнірів з Тсінану, столиці провінції Шантун, і вповні контролює місто, на здобуття якого націоналісти кинули були всю свою силу.

Звідомлення про вбитих і ранених при прогнанні Китайців з міста не є точні, однак уважають, що втрати, в людськім житті є великі по обох сторонах. Крім того, є дуже можливим, що між убитими є багато цивільних Китайців.

Три полеві батерії, які уставили Японці в чужинецькім сетлементі, одну близько американського консуляту, бомбардували китайську частину міста. Більшість населення, що нараховує 400,000 душ, була захоплена несподівано і вважають, що було багато убитих і ранених.

Підчас боротьби Японці висадили полудневий і західній вугли міської стіни і ті націоналістичні жовніри, що остали ще були в місті, втікли в північнім напрямі через Жовту ріку. Націоналісти ставили дуже малий опір; лише окремі малі відділи зводили розпучливу боротьбу, щоб не датися Японцям роззброїти і прогнати з міста.

Звідомлення націоналістів кажуть, що Японці мають тепер повну контролю не лише над Тсінаном, але й над цілою шантунською залізницею та над містом Коті, 15 миль на схід від Тсінану.

УРЯД В НАНКІНІ АПЕЛЮЄ ДО ЛІҐИ НАЦІЙ ПРОТИ ЯПОНЦІВ.

ЖЕНЕВА, Швайцарія, 12-го травня. — Нанкінський націоналістичний уряд заапелював до Ліґи Націй проти Японців, що прогнали китайських націоналістів з Тсінану.

Секретаріят ліґи отримав комунікат від нанкінського міністра закордонних справ, який просить інтервенції Ліґи Націй на підставі другого параґрафу, одинайцятого артикулу умови ліґи.

Китайська нота просить також скликати спеціяльний мітінґ ради Ліґи Націй для розслідження військової акції Японців у провінції Шантуні.

ПАРИЖ, 12-го травня. — Др. Ву, бувший міністер закордонних справ у нанкінськім уряді а тепер націоналістичний делеґат у Парижі, сповістив вчера, що негайно виїде до Злучених Держав конферувати з державним секретарем Келоґом і предложити цілу шантунську справу перед "американський нарід".

ГОНКОНҐ, Китай, 12. травня. — Пасажири з Кантону росказують, що там відбулася протияпонська демонстрація, яку влада розігнала. Влада контролює положення, однак екстремісти осуджують японську тиранію і взивають до пімсти.

КАВАЛЄРІЯ ФЕН Ю-СЯНА ПРОДОВЖАЄ НАСТУП НА ПЕКІН.

ТІЄНТСІН, Китай, 12. травня. — Кавалерія ґенерала Фен Ю-Сяна, що є тепер союзником націоналістів, продовжає полудневий наступ на Пекін і заняла вчера місто Тегчов, на шантунсько-англійськім кордоні.

Сьогодні наспіли звідомлення, що передові стежі націоналістичного війська дійшли до Вукіяо, в самій провінції Чіглі, і що північний командант східнього округа розпочав відступ до міста Мачанґ, яке лежить 35 миль на полудне від Тієнтсіну.

Після заняття Тегчова, Фен Ю-Сян назначив комітет політичних справ на воєнну зону Тієнтсіну, задумуючи заняти вневдовзі самий Тієнтсін.

РАНҐУН, Бурма, 11. травня. — Підчас відновлених китайсько-японських розрухів ранено вчера три особи. Поліція розігнала юрбу, однак положення є грізне. Додаткова поліція патролює сьогодні китайські дільниці міста.

РОБІТНИЧЕ СТАНОВИЩЕ У КВІТНІ.

ОТТАВА, 12. травня. — Домініяльне статистичне бюро виказує, що з початком місяця квітня в ріжних індустріях Канади працювало менше робітників, як з початком місяця березня.

Звіти отримано від 6,191 роботодавців, які затруднюють не менше як 15 робітників кожний. Є тут включені всі індустрії, за виїмком рільництва, риболовства, ловецтва й високо спеціялізованого бизнесу.

З початком квітня в тих фірмах працювало 842,940 осіб, а з початком березня 844,294.

Є це дуже невідрадне явище, що з весною число працюючих робітників, замісць збільшатися — ще зменшається.

Товариші! Відновляйте передплату на "Укр. Роб. Вісти"!

Польське військо напало на радянську прикордонну сторожу в Доліно

Боротьба на польсько-радянськім кордоні тревала цілу годину. — В бою ранено двох червоноармійців. — Инші звідомлення кажуть, що вбито двох Поляків, а ранені були по обох сторонах. — Напад Поляків уважають вислідом візити лорда Биркенгеда до Берліна.

Американські ґазети друкують депеші з Варшави від 8. травня про сутичку на польсько-радянськім кордоні коло станції Доліно. Між польським і радянським прикордонними військовими відділами прийшло до боротьби, яка тревала цілу годину. Одні звідомлення кажуть, що двох червоноармійців було ранених, а инші депеші повідомляють, що вбито двох Поляків і ранені були по обох сторонах.

Сутичка мала місце після протесту Радянського Союза проти охорони, яку уряд Пілсудського дає для російських монархістичних ґруп у межах Польщі. Радянська нота була вручена на днях польському урядові в звязку з недавним замахом на життя радянського торговельного представника Лізарева у Варшаві.

Радянський уряд каже, що вже давніше предложив польському урядові список російських монархістів, що живуть у Польщі та керують звідти виступами проти Радянського Союза. В тім списку було теж імя Войцеховського, який виконав замах на Лізарева. Та польський уряд не робив нічого, щоб припинити діяльність антирадянських заговірників.

Крім домагання, щоб польський уряд розпустив російські білоґвардійські ґрупи, які уживають польську територію за базу до наскоків на радянські прикордонні місцевости, нота радянського уряду домагається видачі Войцеховського на росправу в Радянськім Союзі за спробу убити Лізарева.

Радянська нота вказує, що Войцеховський був спільником в убивстві Петра Войкова, радянського амбасадора до Польщі, минулого року. Нота далі каже, що польський уряд не лише не підприняв ніяких кроків проти білоґвардійських терористів, але в дійсности заохочував їх орґанізацію у всякий спосіб.

Загально кажуть, що сутичка на польсько-радянськім кордоні, спровокована польськими жовнірами, і недавна спроба убити Лізарева — є вислідом візити лорда Биркенгеда до Берліна, де він мав нараду з ґенералом Конарчевським з польського ґенерального штабу. Як каже радянська преса, вони виготовили пляни військової офензиви проти Радянського Союза.

Кажуть, що Биркенгед обіцяв польському ґенералові допомогу з боку Анґлії у формі грошей і амуніції.

ЗАПЕРЕЧУЮТЬ ВІСТКУ ПРО ЗЛИТТЯ ПАРТІЙ В АРҐЕНТИНІ.

Нюйорський "Дейлі Воркер", орґан Робітничої (Комуністичної) Партії Америки, довідався з достовірних жерел, що вістка про злиття соціялістичної й комуністичної партій в Арґентині є цілком неправдива. В цій справі "Дейлі Воркер" пише оце:

Виглядає, що т. зв. "Комуністична Партія Арґентинського Району", під проводом міського радного Пенельона, який був недавно виключений з арґентинської Комуністичної Партії, запропонувала злучитися зі старою соціялістичною партією в заміну за певні концесії. Соціялістична партія, яка втратила багато членів через відірвання правих, які утворили нову "Незалежну Соціялістичну Партію", може радо повітати деякі особи, що були викинені з Комуністичної Партії. Але це злиття ще не довершилося.

Становище робітничих партій в Арґентині є тепер таке:

Крайно праве крило незалежних соціялістів остає під проводом де Томасо; стара умірковано ліва Соціялістична Партія є під проводом братів Дікеманів і Репето з виступившими послідовниками Пенельона, які перше становили праве крило Комуністичної Партії; і Комуністична Партія під проводом Рудольфа Джіольді. Комуністична Робітнича Партія, яка видавала "Іскру" і яка відкололася від партії 1925 року в звязку з убивством Енріка Мілєра, провідника Ліґи Комуністичної Молоді, має дуже малий вплив.

РІЖНІ ВІСТИ

ДЕПОРТУЮТЬ АРЕШТОВАНИХ КОМУНІСТІВ.

КАЇРО, Єгипет, 8. травня. — Поліція арештувала тут 21 Італійців і Греків, обвинувачених у ширенні комуністичної пропаґанди. Також забрано тайну друкарню, в якій друковано комуністичні брошури й відозви. Єгипетський уряд видав приказ депортувати арештованих комуністів.

ПАРЛЯМЕНТ УХВАЛИВ НАГАНУ ДЛЯ МІНІСТРА.

ТОКІО, Японія, 4. травня. — 233-ма голосами проти 228-ох парлямент ухвалив сьогодні нагану для міністра внутрішніх справ Сузукі, в наслідок чого міністер зрезиґнував.

БЕЛЯ КУН МОЖЕ БУТИ ВИДАНИЙ УГОРЩИНІ.

ВІДЕНЬ, 8. травня. — Інтервю з канцлером Зайплем виявило вчера, що Беля Кун все ще може бути виданий угорському фашістському урядові. Зайпель сказав, що може передати документи, знайдені при Белі Кунові, "зацікавленим урядам".

В цілій Европі відбуваються протестаційні мітінґи.

БЕРЛІН, 8. травня. — По цілій Европі відбуваються великі протестаційні мітінґи, які домагаються звільнення Белі Куна, угорського комуністичного провідника. Висилаються численні телеґрами до австрійського канцлера Зайпля з домаганням негайно звільнити Белю Куна.

ПІДЧАС ЕКСПЛЬОЗІЇ ЗГИНУЛО 5 РОБІТНИЦЬ.

КОКОМО, Індіяна, 12. травня. — У місцевій пральні Фредлин наступила сьогодні експльозія, підчас якої пять робітниць було убитих і сім тяжко ранених. Побоюються, що деякі з ранених помруть.

Пральня є положена майже в центрі міста. Багато вікон у сусідніх будинках повилітали. Потрясення було чути на кілька миль.

Цілий будинок пральні є знищений. Робітники у всіх частинах будинку були звалені з ніг і вважають, що багато з них були ушкоджені.

АРЕШТОВАНІ В ДОНБАСІ БУЛИ ПІДКУПЛЕНІ.

МОСКВА, 9. травня. — Що 53 особи, арештовані в звязку з контр-революційною змовою в Донбасі (Шахтинський район), були підплачувані чужоземними державами, виявилось сьогодні після опублікування слідчих документів. Всі арештовані признались до вини. Їх незабаром судитиме найвищий суд. Слідство виявило, що в останніх роках контр-революціонери старались саботувати справу відбудови індустрії в Донбасі і за це побирали платню від бувших власників копалень у Донбасі.

ЗАКРИВАЮТЬ ТАРТАКИ ЧЕРЕЗ ПОВІНЬ.

ОТТАВА, 12. травня. — Через високу воду на водопаді Шодієр, у цім місті, закрито сьогодні великий тартак Дж. Р. Бут Ко. і викинено з роботи 750 робітників, включаючи тих, що вже були відложені цею фірмою в наслідок онтерійських повінів.

Е. Б. Едді Ко. в Гол застановила більше своїх машин і число відправлених там від праці робітників виносить тепер 75.

ЮГОСЛАВСЬКІ ПОСЛИ ГОСТРО АТАКУЮТЬ ПОЛІТИКУ ІТАЛІЇ.

БІЛГОРОД, Югославія, 11-го травня. — Підчас дебати в парляменті посли гостро атакували Італію й обвинувачували її в пануванні над Альбанією та стараннях ізолювати Югославію.

Відповідаючи на запитання, міністер закордонних справ Маринкович сказав, що урядові нічого невідомо про те, що Італія заводить протекторат над Альбанією, як про це пишуть ґазети. Він заявив, що найліпшим способом погодити ріжниці є прийти до приязного порозуміння з Італією. Це, сказав він, югославський уряд пробує зробити.

Ця заява не успокоїла опозиції. Светозар Прібічевіч, провідник незалежних демократів, закинув Італії, що вона будує стратеґічні дороги до югославського кордону. Він домагався забрання Італії з Балкану й утворення одної балканської держави від Адрійського до Чорного моря.

Його становище підтримав Йован Йовановіч, провідник сербської селянської партії. Він хотів, щоб Альбанію віддати під охорону Ліґи Націй.

Др. Півіко, також провідник опозиції, сказав, що приязнь з Італією є неможлива, поки фашістський уряд насильно денаціоналізує пів міліона Словінців і Хорватів, що находяться під італійським правлінням, брутально з ними поводиться, забороняє їх мову, закриває їх школи і ґазети.

МУССОЛІНІ МАЙЖЕ ЦІЛКОМ ЗАБРАВ АЛЬБАНІЮ В СВОЇ РУКИ.

Муссоліні вже майже цілковито забрав Альбанію під свою опіку. Там італійські гроші, італійське військо, італійська управа, всьо майже італійське і на італійський лад ведеться. І Альбанія служить Муссоліньому за доброго поштуркача проти ненависної йому Югославії.

Щоб закріпити собі позицію на Середземному морі, шкодить Італії Югославія. Муссоліні хотів би розправитися з Югославією по свойому. І тепер саме, коли Франція віддалює Італію від Танжеру, Муссоліні почав свою акцію на сході і готовить собі наступ на Югославію через Альбанію.

Муссоліні приказав Альбанії закрити свою границю перед Югославією і скріпити пограничну сторожу, а навіть у деяких околицях уставила Альбанія військову залогу. А Муссоліні що-дня перевозить своє військо й воєнні матеріяли до Альбанії. Югославія заворушилась і всі югославські часописи росписалися про італійський наступ на Югославію.

ЛИШЕ 5,000 СЕЛЯН ВЗЯЛО УЧАСТЬ В ПОХОДІ НА БУКАРЕШТ.

БУКАРЕШТ, 8-го травня. — Тільки 5,000 селян бере участь в поході з Альби Юлії до Букарешту. Над ними крижляють весь час воєнні літаки, а по боках їде кавалерія. Коли-б тільки вони почали виявляти в який спосіб своє негодування, літаки обкидали-б їх бомбами, а кавалерія посікла-б шаблями. Але селяни йдуть спокійно.

В поході на столицю мали взяти участь всі делеґати, але тому спротивився селянський лідер Манію, який зложив перед урядом обіцянку, що такого походу не буде. Через те прийшло до сильного тертя між Манію а другим селянським лідером Міґілячі. Помимо того яких 40,000 селян хотіло взяти участь в поході. Та до них підсунулися аґенти уряду і сказали їм, щоб не йшли пішки, бо зараз надійдуть поїзди. Селяни зачекали, а поїзди не приходили. А тут аґенти почали говорити про гарну погоду та весняні роботи і перемовили селян повернути домів.

СМЕРТЬ ПАРТІЙНОГО ТОВАРИША.

У вівторок, 8. травня, помер у Вінніпеґу тов. Вил'ям Лемб, активний член Комуністичної Партії Канади й секретар місцевого комітету безробітних. Покійний походив з Анґлії і мав всього 29 років.

Тов. Лемб брав участь у великій війні з канадійською експедицією і був затроєний ґазами. Наслідків трійливого ґазу він ніколи не позбувся і пізніше розвинулася в нього чахотка. Коли він удався до військової влади, щоб його лікували на державний кошт як повернувшого жовніра, йому відмовили на тій підставі, що нібито чахотка розвинулася в нього вже тоді, коли він виздоровів був від наслідків ґазу.

Похорон тов. Лемба відбувся в четвер по полудні. Працати в останнє товариша зібрався поважний гурт товаришів, хоч це був робочий день. У партійнім приміщенні на Селкирк евню віддано останню прислугу покійному. Промовляв тов. Я. Пенер, а також відіграла похоронний марш друга ґрупа дівочої мандолінової орхестри.

МІСЯЦЬ ТРАВЕНЬ ПРИЗНАЧЕНИЙ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКОЇ ПРЕСИ В КАНАДІ! — КОЖНИЙ РОБІТНИК І КОЖНА РОБІТНИЦЯ ПОВИННІ ПОПРАЦЮВАТИ В ЦІМ МІСЯЦІ, ЩОБ ЗАБЕЗПЕЧИТИ НАШІЙ ПРЕСІ ІСНУВАННЯ НА ТЯЖКІ ЛІТНІ МІСЯЦІ. — ЗБИРАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ І ПРЕСОВИЙ ФОНД ТА ПРИХОДІТЬ ЧИСЛЕННО НА ПІДПРИЄМСТВА, ЩО ВЛАШТОВУЮТЬСЯ В КОРИСТЬ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКОЇ ПРЕСИ!